

Asia: VN/25238/2024

Lausuntopyyntö: Valtioneuvoston asetus teollisuuden tuotantoprosessien vähähiilistämisen ja energiatehokkuuden edistämiseen sekä ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen edistämiseen myönnettävästä avustuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Avustusmuotoisen tukiohjelman mittakaavan osalta asetusluonnoksen taustamuistiossa viitataan hallitusohjelman 400 miljoonan euron suuruiseen elinkeinopoliittiseen varaukseen. Avustuksen kanssa rinnakkain toteutettavan Investointien verohyvityksen yhteisöverokertymää pienentäväksi vaikutukseksi on puolestaan arvioitu 0,9-2,1 miljardia euroa. Investointien tukiohjelman koko voi olla siis enimmillään 2,5 miljardia euroa. Yksittäisen tukipäätöksen määrä olisi enimmillään 200 miljoonaa euroa. Tukiohjelma on niin yksittäisten tukien kuin kokonaisuuden osalta ennennäkemättömän suuri. Siksi julkisten varojen käytössä aina edellytetty tarkkuus ja huolellisuus on tässä tukiohjelmassa korostetun tärkeää.

Hallitus on päättänyt kasvattaa Business Finlandin kautta myönnettävää tutkimus- ja kehitysrahoitusta vuonna 2025, ja samaan aikaan pienentää organisaation toimintamenoja (vrt. TAE 2025). Investointien tukiohjelman osalta ei ole tiedossa, että sen vastuullisen ja ripeän hoitamisen edellyttämiin henkilöresursseihin olisi tiedossa erillistä rahoitusta. Tästä syystä on konkreettinen riski, että asiakkaiden neuvontaan ja hakemusten käsittelyyn ei ole tarjota riittävästi asiantuntijoita, ja/tai tukiohjelman hoitaminen joudutaan tekemään vähentämällä edelleen T&K-rahoituksen parissa työskentelevän henkilöstön määrää.

Business Finland ilmaisee henkilöresurssiensa ohuuden vuoksi huolensa siitä, että asiakkaiden neuvontaa, tuen myöntämistä ja rahoitettujen investointihankkeiden seurantaa ei voida tehdä riipeyden eikä laadun osalta tavalla, jota asiakkaiden ja tukihakemuksia käsittelevien Business Finlandin työntekijöiden oikeusturva edellyttäisi. Siksi pyydämme valtiovarainministeriötä ja työ- ja elinkeinoministeriötä osoittamaan tukiohjelman edellyttämät riittävät toimintamenot tai vaihtoehtoisesti osoittamaan tehtävät, joista BF voi luopua siirtääkseen niistä resursseja tukiohjelman tehtäviin.

Asetusluonnoksessa ei ole määritelty, tarkoitetaanko investoinnilla maantieteellisesti keskitettyä vai myös hajautettua investointia. Ehdotamme, että asetukseen täydennetään investoinnin määrittelysiten kuin se on tehty investointihyvityksen osalta HE-luonnoksen 2 § perusteluissa: investoinnilla tarkoitettaisiin maantieteellisesti yhteen paikkaan eli yhteen tuotantolaitokseen toteutettua investointia ja laajimmillaan tarkastelun kohteena voisi olla tuotantolaitos.

Asetusluonnoksen 3 § määrittelee investointiavustuksen saajaksi ”yrityksen”. Asetusluonnoksessa ei ole määritelmää sille, miten yrityksen kuulumisen konserniin tai usean yrityksen kuulumisen samaan määräysvaltaan huomioitaisiin avustusta myönnettäessä, ja mikä olisi avustuksen enimmäismäärä konsernin osalta. Yritys olisi tarkoituksenmukaista määritellä mahdollisimman yhdenmukaisesti verohyvitystä koskevan hallituksen esityksen kanssa.

5 § 1) säädettäisiin, että avustuksen hakijan on hakemuksessaan esitettävä mm. selvitys nimenkirjoitusoikeudesta. Koska rahoittaja voi saada kyseisen tiedon suoraan kaupparekisteristä, ei olisi tarpeen edellyttää että sama asia selvitetään erikseen hakemuksessa.

Metsä-Tokila Timo
Business Finland Oy

Komulainen Kari
Business Finland